

EU ZA NATURU 2000 U SRBIJI

Newsletter,
decembar 2020.

Projekat „EU za Naturu 2000 u Srbiji“ je počeo u maju 2019. godine, sa ciljem da podrži uspostavljanje mreže Natura 2000. Ova mreža je ključni instrument za zaštitu biodiverziteta u Evropskoj uniji. Natura 2000 je ekološka mreža zaštićenih područja koja je uspostavljena da bi obezbedio opstanak najvrednijih vrsta i staništa, promovirajući zaštitu brojnih ekosistema i osiguravajući da ekosistemi Evrope ostanu zdravi i otporni. Mreža je zasnovana na Direktivi o pticama i Direktivi o staništima, a njena primena je jedan od uslova za pristupanje Evropskoj uniji.

Aktivnosti i nalazi na terenu

Od marta do oktobra 2020. godine, sprovedene su uspešno terenske aktivnosti sa 1.047 radnih dana, a prikupljeno je 10.000 zapisa o 163 vrste i 57 tipova staništa.

Tim od 21 stručnjaka angažovanih na projektu je prikupio sa terena podatke o vrstama navedenim na referentnim listama (vrste iz aneksa Direktive o pticama i Direktive o staništima koje se javljaju u Srbiji). Nadzirano je više od 68 vrsta ptica sa 972 zapisa iz Aneksa I Direktive o pticama, sa izuzetno zanimljivim podacima o nekim vrstama čije prisustvo ranije nije dokumentovano, kao što je Petronia petronia and Cisticola juncidis na području Preševa.

Povodom mapiranja tipova staništa (šumskih i nešumskih staništa), stručnjaci su prikupili oko **9.000 podataka** za tipove staništa, sa više od 25.000 podataka o njihovim tipičnim vrstama. Od ukupno 75 tipova staništa navedenih u Srbiji, mapirano je 44 nešumskih staništa i 12 tipova šuma.

Od 47 vrsta sisara, nadgledano je ukupno 25 vrsta sa više od 200 zapisa. Na **113 lokaliteta u Srbiji** nadgleda se 11 vrsta vodozemaca i gmizavaca, 37 vrsta riba i 65 vrsta beskičmenjaka.

Foto-konkurs “Natura 2000 u kadru”

U saradnji sa Energetskim portalom, projekat je organizovao foto-konkurs koji je trajao od 14. septembra do 27. novembra. Cilj foto-konkursa je da prikaže važnost očuvanja biodiverziteta i predstavi lepotu i raznolikost prirodnih pejzaža u Srbiji sa naglaskom na vrste koje će biti deo mreže Natura 2000.

Tokom 11 nedelja, žiri je imao priliku da vidi oko hiljadu primljenih fotografija koje su napravili fotografi amateri i profesionalci. Tri poredničke fotografije su izabrali članovi žirija: vođa tima projekta „EU za Naturu 2000 u Srbiji“ Ana Inigo, menadžer projekta u Delegaciji EU u Srbiji Antoine Avignon, šef Odseka za ekološke mreže i ocenu prihvatljivosti u Ministarstvu zaštite životne sredine Snežana Prokić, fotograf Bojan Džodan, multimedijalna umetnica Mina Radović i glavna urednica Energetskog portala Nevena Đukić.

Onlajn ceremonija za dodelu nagrada je održana 17. decembra 2020. godine putem Facebook kanala EU Info centra. Levente Sekereš (Levente Szekeres) pobednik je nagradnog foto-konkursa „Natura 2000 u kadru“ sa fotografijom „Hranjenje“. Drugu nagradu osvojila je Violeta Milutinović sa fotografijom „Prkos“, dok je treća nagrada pripala Anici Župunski za fotografiju „Tiski cvet“.

Mobilna aplikacija “TERENSKA”

Projekat je razvio mobilnu aplikaciju „Terenska“ koja je zasnovana na metodologijama terenskog mapiranja pripremljenim u saradnji sa vodećim stručnjacima iz nacionalnih naučnih institucija. Aplikaciju mogu koristiti istraživači tokom prikupljanja podataka na terenu za staništa i vrste, sa ukupno 40 atributa dostupnih za svaku. Lokacija, selekcija vrsta i tipa staništa, floristički sastav staništa i mogućnost uključivanja fotografija, video zapisa i audio zapisa su glavni važni atributi. Prikupljeni podaci se prenose na server za kasniju procenu radi uspostavljanja mreže Natura 2000.

“EU za Naturu 2000 u Srbiji” na Green Fest-u

Međunarodni festival posvećen zelenoj kulturi „Green Fest“ na temu „Kakvu budućnost želimo?“ održan je onlajn zbog pandemijske situacije u periodu od 26. oktobra do 4. novembra. Tokom panel diskusije „EU Zeleni dogovor, priroda i klimatske promene“ održane 02. novembra 2020 godine, projekat je iskoristio priliku za širenje informacija o važnosti očuvanja prirode kao i suštinske uloge mreže Natura 2000. Razgovaralo se o tome kako Zeleni dogovor EU može biti podrška uspostavljanju ekološke mreže Natura 2000, kao i o smanjenju rizika od klimatskih promena. Jedna od tema bila je kako nam zaštićena područja mogu pomoći da ublažimo klimatske promene i da im se prilagodimo.

Tokom festivala predstavljeno je 13 filmova o prirodi, 5 animiranih filmova, 16 kratkometražnih filmova i 9 filmova u kategoriji Jugoistočne Evrope. Vođa tima Ana Inigo, članica žirija koji je odabrao filmske pobednike, rekla je da su svi filmovi bili jasni u svojoj poruci i da gledaocu prenose tragediju pogoršanja životne sredine, pokazujući značaj koji prirodni resursi imaju za nas.

Izrada izveštaja o proceni zakonodavstva

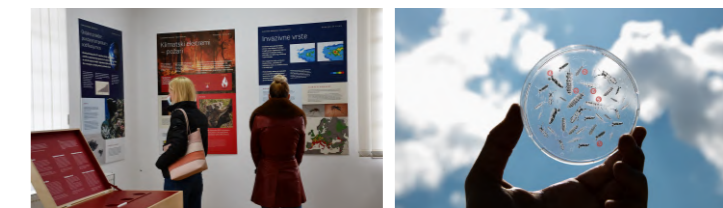

Tokom sprovođenja projekta analiziran je zakonodavni okvir koji se odnosi na očuvanje prirode i zaštitu životne sredine. Pravni stručnjaci projekta analizirali su Zakon o zaštiti prirode i podzakonske akte, kao i sektorske zakone kao što su: Zakon o planiranju i izgradnji, Zakon o šumama, Zakon o divljači i lovu, Zakon o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, Zakon o vodama i druge relevantne zakone (IPPC, rudarstvo, fitosanitarna inspekcija). Rezultat ove analize je izveštaj o proceni nedostataka za primenu i usaglašenost sa pravnim EU tekovinom o zaštiti prirode, koji je naglasio ključne potrebe za poboljšanjima. Iz ove važne procene biće sačinjene preporuke za izmene i dopune Zakona o zaštiti prirode i drugih primarnih i sekundarnih propisa.

Karavan za klimu

Projekat je podržao „Karavan za klimu“ - projekat koji je osmislio Francuski institut u Srbiji 2018. godine, a sprovodi se u partnerstvu sa Centrom za promociju nauke (www.karavanzaklimu.rs).

Cilj projekta „Karavan za klimu“ je da poveže organizacije i pojedince u borbi protiv klimatskih promena i zaštite biodiverziteta, kao i da ojača svest građana o značaju poznavanja i identifikovanja zaštićenih vrsta i značaju zaštićenih područja u Srbiji.

Putujuća izložba projekta „Karavan za klimu“ počela je 29. septembra u Oficirskom domu u Nišu uz pomoć udruženja građana Zeleni ključ, gde je proslavljena ceremonija lansiranja projekta. Izložba je najuticajniji deo projekta koji je posetio najmanje 8 gradova širom Srbije. Događaju su prisustvovali predstavnici Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji, Programa za razvoj Ujedinjenih nacija, Ministarstva zaštite životne sredine, Francuske ambasade i Centra za promociju nauke. Projekat je pripremio kratki film o terenskim posetama posvećenim zaštićenim vrstama i staništima.

Radionica o unapređenju kapaciteta

Projekat Natura 2000 takođe podržava razvoj osnovnih kapaciteta za buduće upravljanje mreže Natura 2000 u Srbiji. Projekat je pripremio plan za jačanje administrativnih kapaciteta za implementaciju mreže Natura 2000. Na radionici, koja je održana 06. oktobra 2020. godine, razgovarano je sa glavnim akterima projekta o ovom planu i budućim obukama koje će projekat sprovesti.

